

А попереду Дорошенко..

З Одним із визначних синів нашого народу, гетьманом-державцем, діяльність якого була спрямована на боротьбу за незалежність України, - таким в історії постає Петро Дорошенко. Походив він із козацького роду: його дід Михайло Дорошенко був українським гетьманом, а батько - полковником за часів Богдана Хмельницького. Тоді ж і розпочав службу й Петро, а коли булава перейшла до рук І.Виговського, він уже був полковником, всебічно підтримував гетьмана. Перебуваючи в Чигирині, Дорошенко мав нагоду познайомитися з багатьма державними проблемами й виробити свій власний погляд на становище в Україні, яке на той час було дуже тяжким.

Ставши гетьманом Правобережжя, Дорошенко відразу взявся за впорядкування країни, створення війська. До того ж воював з поляками та вів переговори з Туреччиною і Кримом. А тим часом на Лівобережжі відбулися важливі події. Брюховецький своєю безпринципною політикою довів край до катастрофи, підписавши договір з Москвою. Згідно цього договору Україна ще більше обмежувалася у правах як держава. Але найбільше обурило українське громадянство мирний договір, підписаний Москвою із Польщею в Андрусові у січні 1667 року без участі української делегації. Напруження було таким великим, що й сам винуватець - Брюховецький наважився виступити проти Москви.

Назрівав час великої боротьби з Московщиною, і гетьман Петро Дорошенко, бажаючи покласти кінець подвійній владі в Україні, увійшов із військом на Лівобережжя, закликаючи Брюховецького скласти булаву..

П. Дорошенко був проголошений гетьманом обох частин України. Усіма можливими методами і способами він намагався об'єднати, зміцнити Українську державу. Це і спілка з Портою та Кримом, і прагнення знайти спільну мову на взаємовигідній основі з Польщею та Москвою. Проте, незважаючи на це, сусідні держави не бажали, аби Україна отримала статус незалежної держави. Ніхто не хотів мати поруч міцного супротивника.

Проте Петро Дорошенко все ж шукає вихід. І, може, це здаватиметься декому слабкістю, але останнє його сподівання було таке. Він гадав, що досить йому поступитися гетьманською владою - і московський уряд піде на те, щоб об'єднати Україну. Хай не він - інший це зробить. Хіба справа в тому, хто здобуде славу?! Нехай вона дістанеться навіть його супротивникові - Самойловичу. Він на все згоден. У 1675 році на козацькій раді він складає

відзнаки гетьманської влади перед запорозьким товариством. Передаючи клейноди Іванові Сірку, він вважав, що інцидент вичерпано. Але не так сталося.

На початку 1676 року Самойлович із великим військом оточив Чигирин. Петро Дорошенко виїхав і перед брамою поклав булаву. Колишній гетьман поставив умову: дозволити йому вільно проживати в Україні. Самойлович погодився. Незабаром Дорошенко поселився з родиною в Сосниці. Та недовго довелося йому там мешкати. Цар велів привезти Дорошенка до Москви. У 1679-1682рр. колишній гетьман України був вятським воеводою. Опісля, повернувшись до Москви, проживав у маєтку в селі Ярополчому Волокаламського повіту. Там він і помер. Михайло Грушевський дав таку об'єктивну і стисло характеристику Петрові Дорошенкові: *«Людина, безсумнівно, здібна, із залізною енергією, за більш сприятливих умов він міг би створити децю видатне. Це - справжній герой безчасся, що викликає трагізм свого стану і силою духу глибокий інтерес і співчуття».*

Матеріал підбрала подр. Неля Лавриненко